12.4.2018

Eduskunta
Ympäristövaliokunta
ymv@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi (HE 18/2018 vp)

Palosuojelurahaston lausunto; Palosuojelurahaston mahdollisuus tukea tulipalojen ehkäisyä ja pelastustoiminnan kehittämistä on varmistettava

Palosuojelurahasto kiittää kutsusta kuultavaksi sekä saamastaan mahdollisuudesta lausua asiasta ympäristövaliokunnalle ja toteaa seuraavasti:

Palosuojelurahaston lausunto keskittyy palosuojelurahastolakiin kohdistuviin muutoksiin. Palosuojelurahasto antoi asiasta sisäministeriölle lausunnon 13.12.2018 (SMDno2016-1495). Hallituksen esitys ei muuttunut, joten lausunnossa ympäristövaliokunnalle nostetaan esille keskeisimmät muutosesitykset.

Palosuojelurahasto esittää, että 10 § 3 momentin 3. kohtaa ei tule täydentää sanoilla ”tulostavoitteiden puitteissa”. Palosuojelurahaston ja sen hallituksen itsenäisyys ja itsenäinen tulosvastuu tulee säilyä jatkossakin, mukaan lukien Palosuojelurahaston tarkoituksenmukaisten tulostavoitteiden määrittely. Voimassa olevan palosuojelurahastolain (306/2003) 10 § mukaan palosuojelurahasto päättää rahastosta myönnettävistä avustuksista ja muusta rahoituksesta. Palosuojelurahasto kerää varat palovakuutusmaksuista yrityksiltä ja kotitalouksilta. Rahaston tarkoitusperusteiden mukaisesti varat tulee käyttää tulipalojen ehkäisyyn ja pelastustoiminnan kehittämiseen, ei esimerkiksi yleiseen pelastustoimen organisoinnin tai sen hallinnon kehittämiseen. Myös tällaisen kehittämisen rahoitus tulee turvata, mutta sen tulee olla osa valtion tai kunnan (jatkossa maakunnan) rahoitusta. Kotitalouksilta ja yrityksiltä kerättävän palosuojelumaksun ei tule olla sisäministeriön budjetin jatke.

Palosuojelurahasto esittää, että rahastosta myönnettävien avustusten saajien joukkoon tulisi lisätä pelastuslaitokset sekä maakuntien ja kuntien omistamat yhtiöt. Pelastustoimen uudistus sisältää selkeän tavoitteen siitä, että jatkossa kussakin maakunnassa olisi maakunnallinen liikelaitoksena toimiva pelastuslaitos. Tällöin liikelaitoksella on oma talousarvio ja tilinpäätös sekä tase, nykyisten kunnallisten liikelaitosten mukaisesti. On tarkoituksenmukaista, että pelastuslaitoksen mahdolliset avustukset ohjataan suoraan pelastuslaitos-liikelaitoksen kirjanpitoon eikä sisäisinä siirtoerinä maakunnassa. Palosuojelurahasto pitää hyvänä maakuntien lisäämistä rahastosta myönnettävien avustusten saajien joukkoon.

Palosuojelurahastolain tulisi huomioida aiempaa paremmin muutokset kaluston ja kiinteistöjen hankintakäytänteissä. Esimerkiksi leasinginvestoinnit Suomessa ovat monikertaistuneet ja niiden käyttö on edelleen laajenemassa leasinginvestointien

Postiosoite
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Käyntiosoite
Kirkkokatu 12
HELSINKI

Puhelin 0295 480 171
Fax 09 160 446 35

psr@intermin.fi
www.palosuojelurahasto.fi
www.psr.fi

joustavuuden tuomien etujen ansiosta. Avustuksen osoittaminen esimerkiksi kunnan tai maakunnan kokonaan omistaman yhtiön rakennus- tai kalustohankkeeseen tulisi mahdollistaa, samoin kuin rahoitusleasingin käyttö rakennus- ja kalustohankinnoissa. Mahdolliset valtionavustuslaista johtuvat rajoitteet tulisi tarkistaa ja ratkaista.

Palosuojelurahasto esittää kunnilta tehtävän takaisinperinnän täsmentämistä palosuojelurahastolaissa tai varmistamista, että voimaanpanolain täydentävä hallituksen esitys (HE 57/2017 vp) 47 § estää takaisinperinnän. Pelastustoimen uudistuksen myötä paloasemarakennukset siirtynevät kunnilta maakunnille. Mikäli rahastosta avustusta saaneen paloaseman tilojen käyttötarkoitus muuttuu, tulee rahasto perimään avustusta takaisin. Palosuojelurahaston näkemyksen mukaan maakuntien tulee vastata heille kunnilta siirtyneiden paloasemiin mahdollisesti kohdistuviin takaisinperintöihin.

Palosuojelurahasto esittää tarkennettavaksi palosuojelumaksun suorittamista suhteessa kansainvälisillä alueilla liikkuviin aluksiin. Lakia tulisi tarkentaa niin, että olisi yksiselitteistä peritäänkö kyseisille aluksille myönnetystä vakuutuksesta palovaaran varalta palosuojelumaksu.

Palosuojelurahaston hallitusjäsen Veli-Pekka Ihamäki
Pelastusjohtaja
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos